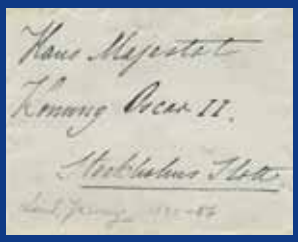

RIKSARKIVET

August Strindberg.

Edith Lizedahl

Em. Swedenborg

Carl Ludvig Söderström

Jacob Faggot

Carl Johan

Ebba Brahe en högt bedrägad

Carolus

G. H. Lothigius

Hjalmar Branting

G. Fleemkielm

Carl Tessin

Jonas Alström

Lars Almqvist

E. W. Staelvattolstein

Välkommen till Riksarkivet

Riksarkivet är den främsta källan till kunskapen om Sveriges historia. Här förvaras rikets handlingar från dess vagga till i dag. Om det svenska arkivväsendets äldsta historia vet vi ganska litet. Statsmakten var löst organiserad och sannolikt förde handlingarna en ganska ambulerande tillvaro och förvarades där de var bäst skyddade. Först i och med kansliordningen 1618, utfärdad av Axel Oxenstierna, stabiliserades såväl namnet Riksarkivet (då kallat rijksens archivum) som ett första embryo till organisation.

Författaren och riksantikvarien Gudmund Jöran Adlerbeth beskrev i ett tal i Vitterhetsakademien 1786 mottot för arkivet som ”ett verk, angeläget för riksstyrelsen, för historien, för enskildas säkerhet”. Hans beskrivning gäller i högsta grad ännu i dag. Genom att ta om hand, förteckna och tillhandahålla den offentliga förvaltningens handlingar, är Riksarkivet en garant för den medborgerliga rättssäkerheten och för att förvaltningen ska kunna fatta goda beslut och dessutom en livsviktig källa för att vi i framtiden ska kunna återberätta historien. I Riksarkivets väldiga magasin finns även många andra minnesmärken från vår historia som berättar om enskilda människoöden och organisationers skiftande liv.

De senare årens dramatiska teknikutveckling sätter också sina spår i arkiven. Numera är vi oerhört teknikintensiva och alltfler myndigheter använder sig av möjligheten att leverera sina handlingar digitalt. Denna situation ställer nya krav på oss och arkiven är inne i ett spännande utvecklingsskede som vi ännu inte anar slutet på. Mottot för framtiden förblir emellertid detsamma som det var 1786 och, som sagt, välkommen till Riksarkivet!

tomas lidman

Detta gör vi

Riksarkivets huvuduppgift är att ta emot och förvara riksdagens, departementens och de centrala statliga myndigheternas arkiv och att utöva tillsyn över den statliga arkivverksamheten. Statliga myndigheter som har upphört är t.ex. skyldiga att lämna in sina arkiv till Riksarkivet. En viktig del av Riksarkivets bestånd utgörs också av enskilda arkiv efter bl.a. privatpersoner, föreningar och politiska partier. Dessa har lämnats in på frivillig basis och kan ibland kräva olika typer av tillstånd för att få ta del av. De statliga arkiven står däremot med stöd av den svenska offentlighetsprincipen till varje användares förfogande, med undantag av de handlingar som är i dåligt fysiskt skick eller enligt lag är sekretessbelagda under en viss tid.

Riksarkivet har genom statsheraldikern ansvar för den officiella heraldiken i landet, dvs. utformningen av vapen, flaggor och emblem som syftar på staten och dess myndigheter. Även rådgivning åt kommunerna i heraldiska frågor ingår i uppdraget. Verksamheten består bl.a. av att komponera och göra modellritningar till nya vapen, men också av att granska varumärkesansökningar som innehåller statssymboler eller andra officiella heraldiska vapen. En hel del forskarförfrågningar och identifieringar av historiska vapen och sigill hanteras också.

Riksarkivet är chefsmyndighet för landsarkiven som finns i Härnösand, Östersund, Uppsala, Visby, Vadstena, Lund och Göteborg, stadsarkivet i Stockholm och Värmlandsarkiv i Karlstad är landsarkiv för respektive Stockholms och Värmlands län. Den lokala och regionala arkivförvaltningen sköts av landsarkiven, som i princip arbetar på samma sätt som Riksarkivet.

Detta har vi

Riksarkivet är en av Sveriges äldsta myndigheter med rötter i medeltiden och officiellt grundad genom en kansliordning år 1618. Här förvaras – på pergament, papper, mikrofilm och på digitala medier, totalt nästan 30 hyllmil vilket motsvarar avståndet Stockholm–Jönköping. Denna informationsskatt är väl skyddad i Riksarkivets byggnader, i Marieberg i centrala Stockholm och i Arninge norr om Stockholm samt i Krigsarkivet på Gärdet. Arkivbeståndet av såväl pappershandlingar som digitalt material växer genom kontinuerliga leveranser.

Tidigaste dokumentet från 900-talet

Det äldsta dokumentet i Riksarkivet är ett pergamentsblad ur en mässbok, skriven i England vid sekelskiftet 1000-talet. Detta dokument kom till Sverige via den engelska missionen i Norge. På 1500-talet lät Gustav Vasa dra in kyrkornas och klostrens egendom till kronan tillsammans med omkring 20 000 medeltida pergaments- och pappersbrev (många prydda med vaxsigill, en konstsamling i miniatyr att beundra). Tusentals blad ur handskrivna böcker, många med gregorianska hymner, har använts som pärmar till fogdarnas räkenskaper.

I samband med Gustav Vasas makttillträde år 1523 tog arkivbildningen fart; riksregistratur och räntekammarböcker, landskapshandlingar och diplomatiska traktater (freds- och vänskapsavtal m.m.) samlades i Riksarkivet. Kollegiernas papper och de insända landsortshandlingarna samsades med serier som upptog finländskt, baltiskt och tyskt arkivmaterial från stormaktstidens alla hörn. Man sparade även rullar med kyrilliska skrivtecken från Novgorod, till minne av den svenska ockupationen 1611–1617.

Tsarerna Ivans och Peters konfirmation av fördraget i Kardis 1661 och vid Pliusa 1666. Moskva 6 juni 1683. Ur Samlingen originaltraktater i svenska Riksarkivet.

Därefter exploderade bestånden i Riksarkivet i en sprudlande mångfald: här finns handlingar från riksdag, departement, centrala myndigheter och deras föregångare, men även spillror av den kungliga namnstämpeln som Gustav III lät slå sönder efter statskuppen 1772, handlingar efter Palme- och Boforskommissionerna men också från Dalaupproret och Armfeltska högmålsprocessen, regeringsformen 1809 och en samling textilprover från manufakturerna på 1700-talet. I departementens konseljakter kan alla regeringsbeslut, med underlagshandlingar, från 1840 till 1980-tal studeras.

I Riksarkivet finns runt etthundra tusen kartor och ritningar av alla statliga civila byggnader från 1697 till 1993. I Riksarkivets avdelning Krigsarkivet förvaras en omfattande och delvis unik kartsamling. Förutom svenska historiska kartor hittar man här handritade utländska topografiska kartor och stads- och fästningsplaner.

Detalj ur Karl XII:s brev till generalen Magnus Stenbock 1702. Brevet handlar om det pågående kriget i Novidze (Polen). På sista sidan har Karl spillt bläck och kommenterar detta under bläckfläcken: ”Wassment*, jagh slog bleck på papperet nu, men gyiss intet skrifva om. I lärer wäl kunna läsat ändå”.* Wasement (holländska) illaluktande utdunstning. (Ericsbergsarkivets Autografsamling.)

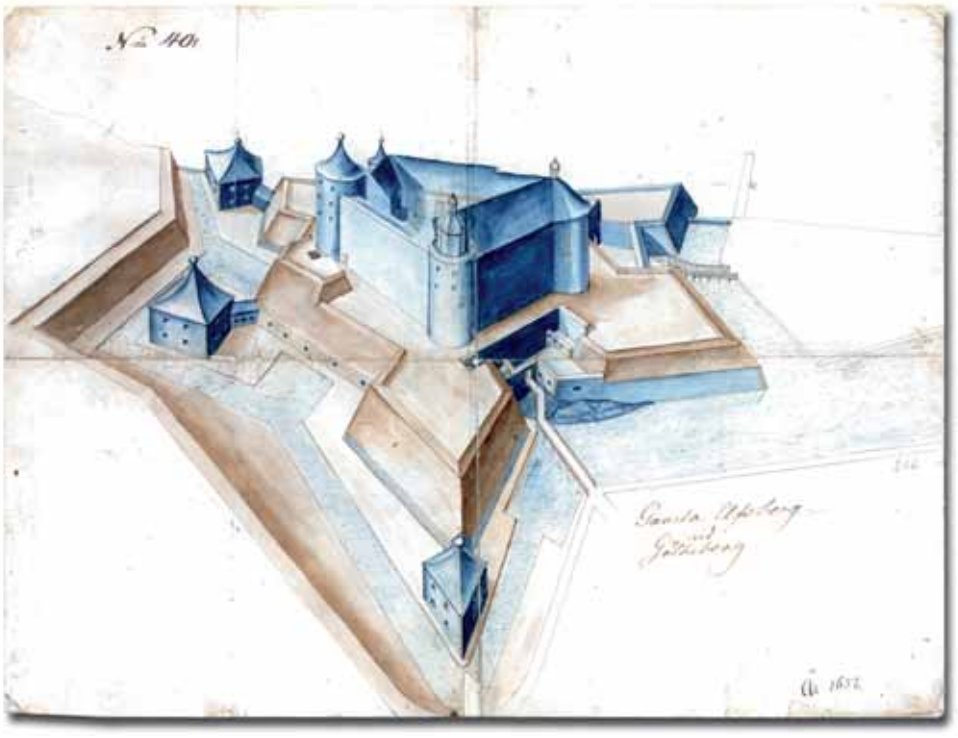

Älvsborgs fästning. Älvsborg var en av Sveriges viktigaste handelsvägar ut i världen under 1500 och 1600. Fästningen var ständigt utsatt för danska attacker, två gånger ockuperad och båda gångerna fick Sverige tillbaka fästningen efter det att stora lösensummor hade blivit betalda. (Krigsarkivet Stads- och fästningsplaner, Älvsborg, nr 144 b).

Enskilda arkiv

De enskilda arkiven har kommit till Riksarkivet på många vägar: förr genom beslag och konfiskationer, numera i övervägande grad som gåva eller deposition. De kompletterar de statliga arkiven genom att innehålla sådant som aldrig har funnit sin väg till de officiella handlingarna. Riksarkivets enskilda arkiv börjar med några ståtliga feodalarkiv från 1600- och 1700-talen, såsom Skokloster-samlingen, Sjöholms-, Stafsunds- och Ericsbergsarkivet. Till dem anknyter en mängd arkiv efter högfrälse, statsmän, kulturpersonligheter och andra, gårdsarkiv som Tidöarkivet och arkiv efter flera av de klassiska folkrörelserna (nykterhet, frikyrka, mission), samt en stor del av föreningslivets övriga riksorganisationer. Därtill finns några stora företagsarkiv samt i Pressarkivet journalisters och pressorgans arkiv, löpsedlar, signaturregister och ett stort specialbibliotek.

Riksarkivet fördelar allt statligt stöd till enskild arkivverksamhet, bland annat till folkrörelse-, förenings- och näringslivsarkiv. Nationalregistret över enskilda arkiv kartlägger och registrerar enskilda arkiv i hela landet. Uppgifterna finns tillgängliga i Nationella Arkivdatabasen (NAD) som nås via www.ra.se.

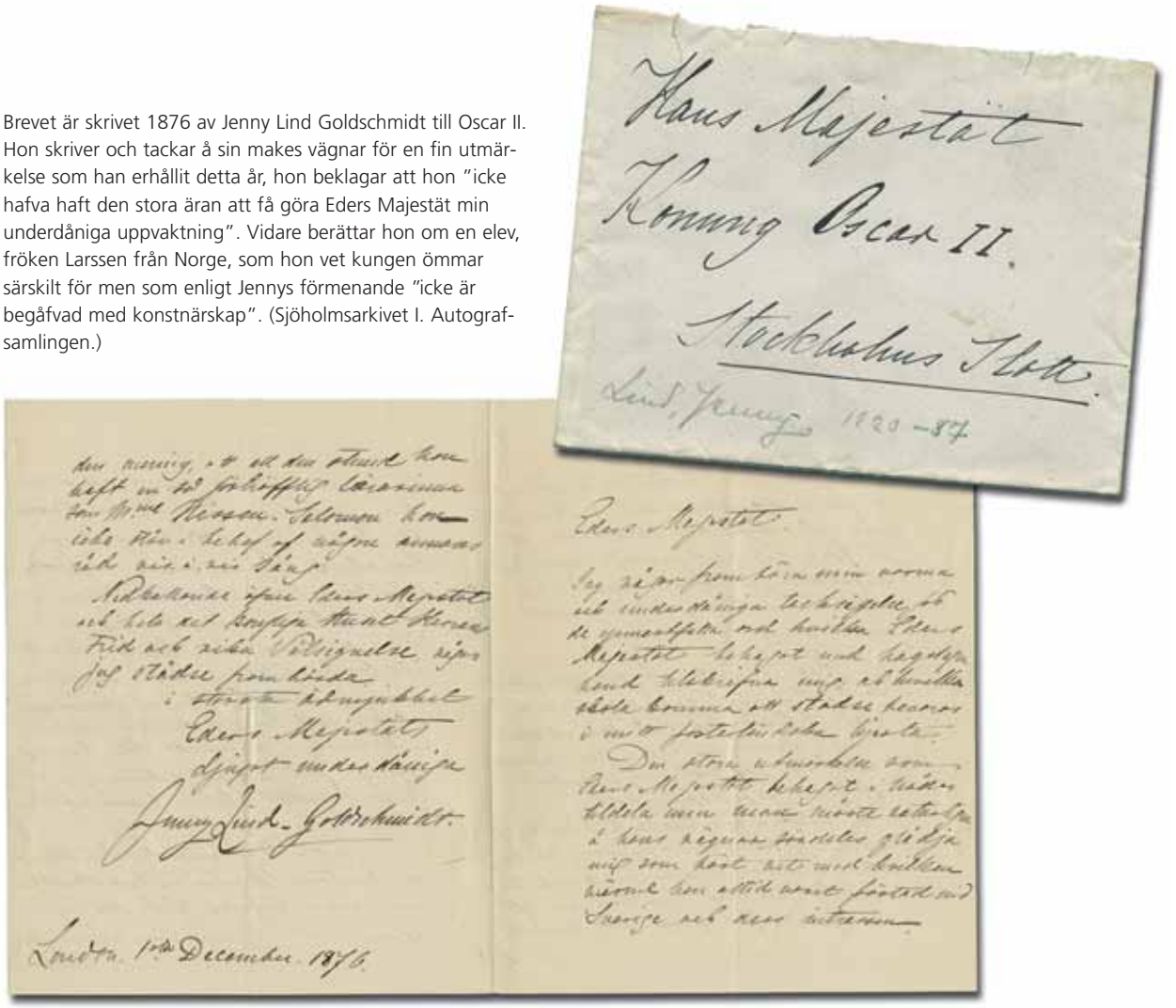

Brevet är skrivet 1876 av Jenny Lind Goldschmidt till Oscar II. Hon skriver och tackar å sin makes vägnar för en fin utmärkelse som han erhållit detta år, hon beklagar att hon ”icke hafva haft den stora äran att få göra Eders Majestät min underdåniga uppvaktning”. Vidare berättar hon om en elev, fröken Larssen från Norge, som hon vet kungen ömmar särskilt för men som enligt Jennys förmenande ”icke är begåfvad med konstnärskap”. (Sjöholmsarkivet I. Autografsamlingen.)

Göra tillgängligt

De unika dokumenten har sin egenart genom att de är kvarlevor från det förflutna, pusselbitar av historien och charmen ligger i just äktheten. Riksarkivets strävan är att göra denna informationsskatt från gångna tider tillgänglig för allt vidare kretsar. Man behöver inte vara etablerad forskare för att komma i kontakt med dokumentens värld!

Riksarkivets pedagogiska verksamhet innefattar bland annat föreläsningar, forskarvägledning och guidade visningar för universitetsstuderande på alla nivåer samt för föreningar och studiecirklar.

För att göra arkivhandlingarna tillgängliga för en större krets användare är databaser av olika slag viktiga sökingångar. Dessa databaser publiceras även fortlöpande på hemsidan www.ra.se. Riksarkivet har i Ramsele en särskild avdelning (SVAR) för produktion och distribution av arkivinformation i form av mikrokort och digitala media, bland annat för att underlätta forskning och undervisning.

Riksarkivet tar emot ett par hundra besökande grupper varje år. Här berättar en arkivarie om handlingar och deras historia.

En stor del av utgåvorna i Svenskt Diplomatarium baserar sig på originaldiplom. Bilden visar ett brev utfärdat den 15 mars 1376. Brevet handlar om en person som på grund av dråp blivit ålagd att företa pilgrimsresor, bland annat till Rom, Trondheim och Vadstena.

Vid sidan av originaldiplomen utgör även brevavskrifter av olika slag en viktig källa. Till vänster en kopiebok som tillhört Strängnäs domkyrka. Till höger en bok från Vadstena kloster som innehåller avskrifter av viktiga urkunder om birgittinerorden.

Andra lördagen i november, i samband med det årligen återkommande evenemanget Arkivens Dag, har allmänheten möjlighet att titta bakom kulisserna och lyssna på inbjudna föredragshållare. I Riksarkivets stora entréhallar visas miniutställningar och månadens dokument, vilket är ett försök att på plats i Riksarkivet och på hemsidan visa våra skatter för en bred allmänhet.

Riksarkivet ger tillsammans med landsarkiven ut en årsbok, som bl.a. ingår i medlemsavgiften för Riksarkivets vänförening Pro Memoria.

Svenskt Diplomatarium är en skriftserie som alltsedan starten varit en given referenspunkt för medeltidsforskare. Här publiceras de medeltida breven (diplomen).

Uppgifter om alla medeltidsbrev finns samlade i en databas, lätt nåbar och sökbar via Riksarkivets hemsida. Detta register är till stor hjälp framför allt för forskare som arbetar med de brev som ännu inte publicerats.

Förutom ett stort antal originalbrev finns ett mindre bestånd medeltidshandlingar i andra arkiv och forskningsbibliotek, liksom ett betydande antal eftermedeltida avskrifter. Sammanlagt finns omkring 40 000 medeltida brevtexter som på något sätt berör Sverige i Riksarkivet.

Söka och använda

Att använda arkivinformation från den offentliga förvaltningen är i Sverige en självklarhet och sedan 1766 års tryckfrihetsförordning envars rättighet. För att hitta de svar man söker krävs ofta ett visst detektivarbete. Informationen i t.ex. de otryckta urkunderna är till sin karaktär splittrad, det gäller för forskaren att kombinera uppgifter från många olika ställen.

Till forskarens hjälp finns i Riksarkivets forskarexpeditioner flera tusen manuella och digitala förteckningar och register, som knyts samman i den webbaserade Nationella Arkivdatabasen (NAD).

Forskaren kan även ta hjälp av Riksarkivets tryckta beståndsöversikt, forskningslitteratur och folderserien ”Hitta i” för att själv se hur informationen ”hoppar” mellan de olika arkiven. Sedan gammalt domineras forskningen i Riksarkivet av akademiska avhandlingsstudier i olika ämnen (historia, konstvetenskap, etnologi, medicinhistoria, nordiska språk, rättshistoria). Många kommer eller skriver också till Riksarkivet för att söka efter handlingar som på olika sätt berör deras liv.

Erfarna arkivarier hjälper till i sökandet och när beställningen är ifylld och placeringen i berget/magasinet lokaliserad, ska forskaren inte behöva vänta någon längre tid på det material han/hon beställt fram. Tiotusentals volymer hämtas årligen fram ur de svala arkivmagasinen till forskarborden för att där komma till praktisk nytta. Till besökande forskares hjälp finns också tillgång till Riksarkivets bibliotek.

Släktforskning

Släktforskning har i alla tider varit av stort intresse. Den första antavlan, som inristades under vikingatiden på en runsten i Uppland, har fått tusentals efterföljare i form av fantastiska stamträd. Idag går man mer vetenskapligt till väga när dessa träd komponeras. I Riksarkivets samlingar förekommer släktutredningar från Rasmus Ludvigssons 1500-tals tavlor för Vasaätten till den populära Settergrenska släktboken från vår egen tid.

Riksarkivet Arninge har 60 platser med läsapparater för mikrokort. Här kan man studera mikrokort på kyrkoböcker för hela Sverige fram till c:a 1895. Mikrokorten innehåller uppgifter om husförhör, födda, vigda, döda, konfirmation, kommunion samt flyttningar. Originalhandlingarna förvaras på respektive landsarkiv.

Som komplement till kyrkoböckerna kan forskaren använda Statistiska Centralbyråns (SCB) arkiv. På SCB:s mikrokort finns utdrag ur församlingsböcker vart 10:e år 1860–1930, utdrag ur födelse-, vigsel- och dödböcker 1860–1949 samt uppgifter om t.ex. emigranter.

Forskarsalen i Marieberg har 56 forskarplatser och 18 små arbetsrum för forskare. I bakgrunden Lennart Rodhes bildvävnad ”Tecken i ett arkiv” från 1968.

Forskare vid en av de läsapparater för mikrokort som finns i Forskarsalen i Arninge. Personalen står till tjänst med råd och information samt arrangerar kurser på kvällstid för släktforskare.

Bilden visar ett mikrokort med i det här fallet att antal uppslag ur Riksregistraturet. Detaljbilden visar en av sidorna i förstoring, daterat Thorn juni 1703.

Förvara

Arkivaliemassorna har under de senaste decennierna ökat lavinartat och leveranserna från den statliga sektorn har för närvarande en medelhastighet av ca 30 000 hyllmeter per år. 1968 flyttade Riksarkivet från sina dåvarande lokaler på Riddarholmen i Stockholm till de nuvarande i Marieberg. Området ansågs vara en lämplig plats, då man menade att ett arkivrum nedsprängt i berget och med plats för 8 hyllmil pappershandlingar borde räcka åtminstone i 50 år. Skulle ytterligare utrymme behövas ansågs att sprängningar i berget skulle kunna ge plats för framtida leveranser. Det specialklimatiserade betongmagasinet i sex plan, delvis under Mälarens vattenyta, förbinds med lokalerna ovan jord med dubbla person- och bokhissar. Arkivarierna ska bevara och vårda detta vårt gemensamma kulturarv – samhällets minne – och bidra till att arkiven hålls sökbara för en forskande allmänhet.

Även i Marieberg blev det fullbelagt. Tillfälliga lösningar såsom smådepåer i Stockholms utkant fick duga ända fram till 1995, då Riksarkivet Arninge i Täby kommun invigdes med möjlighet till fortsatt expansion på plats.

Riksarkivets avdelning Svensk Museitjänst ligger i Tumba utanför Stockholm. Den tillhandahåller magasinslokaler och andra tjänster för Stockholms museer och övriga kulturinstitutioner. Depåns lokaler är speciellt utformade för att långtidsmagasinera och vårda föremål och erbjuder möjlighet till individuell inställning av temperatur och luftfuktighet i de olika magasinen. Personalen är specialistutbildad inom berörda områden.

Så här välordnat och säkert har det inte alltid varit. För drygt 300 år sedan drabbades Riksarkivet hårt, närmare bestämt den 7 maj 1697 då gamla slottet ”Tre Kronor” förstördes genom

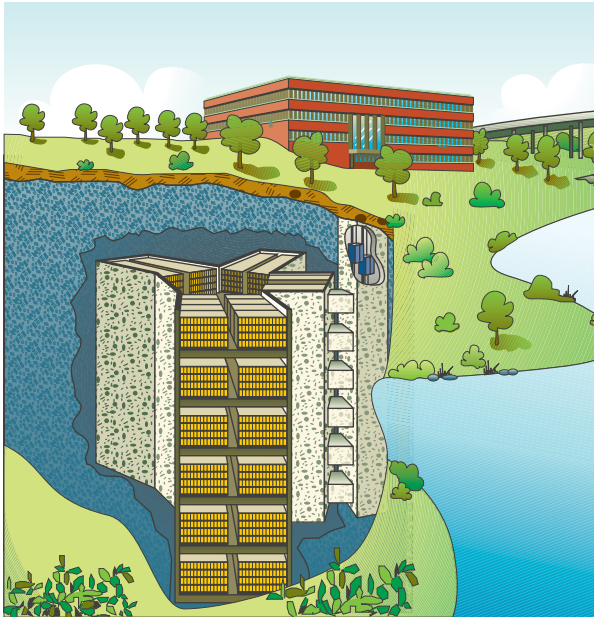

Under Riksarkivets lokaler ovan jord finns bergsmagasinets sex våningsplan, placerade i en stor grotta mitt i urberget.

brand. Endast en tredjedel av Riksarkivets skatter undgick lågornas rov. Brand- och fuktskador finns också i de gamla skattehandlingarna efter 1802 och 1807 års eldsvådor på Riddarholmen, då många fogderäkenskaper, mantalslängder och jordeböcker gick upp i rök. Först 1891 kunde det specialbyggda arkivhuset på Riddarholmen invigas. Detta palats uppfört i tegel med de bärande konstruktionerna i gjutjärn var ett av de hus som under den stora Stockholmsutställningen 1897 visades upp som ett av de modernaste och brandsäkraste husen i Stockholm.

Svensk Museitjänst har moderna lokaler för förvaring av förhistoriska och historiska föremål.

Govert Camphuysens målning Tre kronor från slottsbacken (1661) visar slottet sett från sydväst.

Riksarkivet på Riddarholmen ritat av arkitekten Gustaf Nyström och invigt 1891.

Framtagning ur magasinet, där temperaturen är ca +17 C och har en RF (relativ fuktighet) på ca 35%.

Bevara – konservera

En central uppgift för arkivverksamheten är att säkerställa informationsskatten för framtiden, en målsättning som genomsyrar hela verksamheten. En god förvaringsmiljö och genomtänkta hanteringsrutiner är prioriterat, men ibland räcker inte dessa förebyggande åtgärder för att bromsa förstörelsens krafter och då krävs mer aktiva insatser, dvs. konservering.

Konservering innebär direkta ingrepp i arkivmaterialet. Konsten är att utifrån de kunskaper vi har om material, nedbrytning och slitage och med respekt för originalet göra varken för mycket eller för lite för att i möjligaste mån säkra dess framtid. Specialtillverkade förvaringsmedel är en viktig del av konserveringsarbetet. Förebyggande vård och konservering går hand i hand.

På Riksarkivet finns nära 20 000 medeltida pergamentdokument och 30 000 vaxsigill i det så kallade Diplomatariet. Dessa vårdas av Riksarkivets sigillkonservator.

Att arbeta med konservering kräver både teoretiska kunskaper och hantverksskicklighet. Här konserveras en karta, ”General Charta öfver Stockholm med malmarna” av Peter Tillaeus från 1733.

RA har ett s.k. HSM (Hierarchy Storage Management)-system med bandrobot för fysisk lagring av digitala filer.

Mikrografi (att mikrofilma) är ett viktigt hjälpmedel för att skydda originalmaterial, för att säkra information genom skyddsfilmning och för att sprida arkivens informationsinnehåll till brukare på olika orter och institutioner. Den största insatsen avseende mikrografi görs på Riksarkivet i Arninge och när det gäller skanning vid Riksarkivets enhet Mediakonverteringscentrum (MKC).

Arkivmaterial som kommer in till Riksarkivet i digital form ska också bevaras i detta format. Lagring av digital information har krävt och kräver mycket nytänkande och utvecklingsarbete och är en stor utmaning för arkivvärlden. För framtidens besökare i Riksarkivet är det av största vikt att det utvecklas metoder som gör det möjligt att långsiktigt bevara digitala handlingar.

Mikrofilmning av en mantalslängd från 1782 Skaraborgs län.

Tillsynen av myndigheterna

Enligt sin instruktion har Riksarkivet det högsta överinseendet över landets offentliga arkivväsende. Tillsynsansvaret betyder att Riksarkivet ingriper på alla områden i de centrala statsmyndigheternas arkivvård och verkar genom landsarkiven även på det lokala och regionala planet. Ansvarsförhållandena mellan myndigheterna och arkivmyndigheterna regleras sedan 1991 i en särskild arkivlag och genom den följande arkivförordningen har Riksarkivet befogenheter att utfärda föreskrifter om statliga myndigheters och vissa andra offentliga verksamheters arkiv. Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd publiceras i verkets egen författningssamling, RA-FS. Genom rådgivning, inspektioner, beslut om gallring, utbildning m.m. försäkras att regelverket efterlevs.

Riksarkivet upprätthåller också kompetens i specialfrågor som arkivrätt, skrivmateriel, sekretessbedömningar, arkivlokaler, registrering samt modern arkivteori. På det kommunala och landstingskommunala området utfärdar Riksarkivet allmänna råd i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting.

Bilden visar en typisk situation under ett myndighetsbesök; en arkivarie från Riksarkivet samtalar med arkivansvariga på platsen.

DET STATLIGA ARKIVVÄSENDET

RIKSARKIVET
(centrala och civila myndigheter)
Box 12541
Tel. Marieberg 08-737 63 50
Fax Marieberg 08-737 64 74
Tel. Arninge 08-630 15 00
Fax Arninge 08-630 92 33
www.ra.se

KRIGSARKIVET
(militära myndigheter)
115 88 Stockholm
Tel. 08-782 41 00
Fax 08-782 69 76
www.ra.se/kra

SVAR
Svensk Arkivinformation
Box 160
880 40 Ramsele
Tel. 0623-725 00
Fax 0623-725 05
www.svar.ra.se

MEDIA KONVERTERINGS CENTRUM (MKC)
Industrigatan 10
840 12 Fränsta
Tel. 0691-66 22 00
Fax 0691-66 22 29
www.mkc.ra.se

SVENSK MUSEITJÄNST (SMT)
Depå Munkhättan
Gustaf de Lavals väg 12
147 41 Tumba
Tel. 08-530 658 00
Fax 08-530 658 10
www.ra.se/ra/museitjanst.html

LANDSARKIVET I ÖSTERSUND
Jämtlands län
Arkivvägen 1
831 31 Östersund
Tel. 063-10 84 85
Fax 063-12 18 24
www.ra.se/ola

VÄRMLANDSARKIV
Värmlands län
Box 475
651 11 Karlstad
Tel. 054-61 77 30
Fax 054-61 77 31
www.ra.se/varmla

LANDSARKIVET I GÖTEBORG
Västra Götalands län
Box 3009
400 12 Göteborg
Tel. 031-778 68 00
Fax 031-778 68 25
www.ra.se/gla

LANDSARKIVET I LUND
Blekinge, Skåne och Hallands län
Box 2016
220 02 Lund
Tel. 046-19 70 00
Fax 046-19 70 70
www.ra.se/lla

STADSARKIVET I MALMÖ*
Isbergs gata 13
211 19 Malmö
Tel. 040-10 53 00
Fax 040-97 51 05
www.malmo.se/kommuninfo/stadsarkiv
*Funktion för visst statligt arkivmaterial inom Malmö kommun

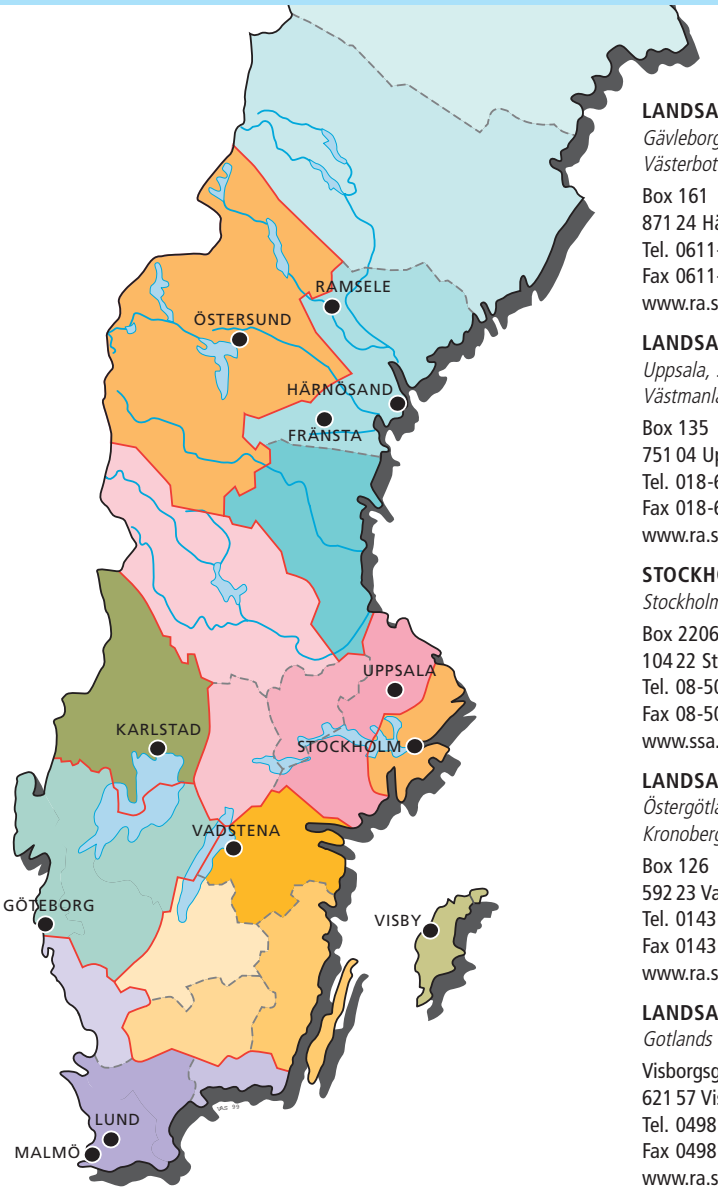

LANDSARKIVET I HÄRNÖSAND
Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län
Box 161
871 24 Härnösand
Tel. 0611-34 76 00
Fax 0611-34 76 50
www.ra.se/hla

LANDSARKIVET I UPPSALA
Uppsala, Södermanlands, Örebro, Västmanlands och Dalarnas län
Box 135
751 04 Uppsala
Tel. 018-65 21 00
Fax 018-65 21 03
www.ra.se/ula

STOCKHOLMS STADSARKIV
Stockholms län
Box 22063
104 22 Stockholm
Tel. 08-50 82 83 00
Fax 08-50 82 83 01
www.ssa.stockholm.se

LANDSARKIVET I VADSTENA
Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län
Box 126
592 23 Vadstena
Tel. 0143-753 00
Fax 0143-753 37
www.ra.se/vala

LANDSARKIVET I VISBY
Gotlands län
Visborgsgatan 1
621 57 Visby
Tel. 0498-21 05 14
Fax 0498-21 29 55
www.ra.se/vila

Illustrationen på omslagets insidor visar 50 egenhändiga namnteckningar av kända och okända personer i Sveriges historia hämtade från Riksarkivets bestånd. Här är namnen i klartext:

1. F. von Dardel **2.** Bomärken för Anders Olofsson, Jöns Nilsson och Mikael Ersson **3.** G.A. Reuterholm **4.** Drottning Hedvig Elisabeth Charlotta **5.** C. Polhem **6.** E.J.S. Dahlberg **7.** Ulla Lindström **8.** August Strindberg **9.** Edith Liljedahl **10.** A.Joh. Amnéus **11.** Carl XVI Gustaf **12.** Axel Oxenstierna **13.** Emanuel Swedenborg **14.** Carl Ludvig Söderström **15.** Emil Hildebrand **16.** Per Månsson **17.** Jacob Faggot **18.** Carl XIV Johan **19.** J.J. Ankarström **20.** Baltzar von Platen **21.** Bomärke för Anders Eriksson **22.** Drottning Kristina **23.** Ebba Brahe **24.** Gustav II Adolf **25.** Bomärke för Johan Jacobsson **26.** J.M. Piper **27.** Drottning Sophia Magdalena **28.** Selma Lagerlöf **29.** Gustav III **30.** Drottning Desideria **31.** Karl XII **32.** Dag Hammarskjöld **33.** G.H. Lothigius **34.** Carl von Linné **35.** Gustav Vasa **36.** Hans Järta **37.** Carl Michael Bellman **38.** Hjalmar Branting **39.** G. Stiernhielm **40.** Peminacka – indianhövding i Nya Sverige **41.** Sven Hedin **42.** Carl G. Tessin **43.** Bomärke för Isaac Herranen **44.** Jonas Alström **45.** Alfred Nobel **46.** A. Ehrensvärd **47.** Love Almqvist **48.** E.M. Staël von Holstein **49.** N. Porath **50.** Drottning Lovisa Ulrika.

Omslag bak visar: Riksarkivet i Marieberg, ritad av arkitekterna Åke Ahlström och Kjell Åström och invigd 1968. Riksarkivet i Arninge, ritad av arkitekten Jean-François Richard Boetten AB och invigd 1995. Krigsarkivet ritades av Cyrillus Johansson och togs i bruk 1947. SVAR ritades av Per Persson MAF arkitektkontor och var inflyttningsklart 1994. MKC ritades av Sten Olssons Ingenjörsbyrå AB och invigd 1970. SMT båda fastigheterna är från början av 1970-talet och ingick i Alfa Lavals industrikomplex.

Produktionsgrupp: Karin Borgkvist Ljung, planeringsansvarig och text, Anna Fornäs, text; Maria Balke, grafisk form; fotograf Kurt Eriksson, fotoassistent Ann-Sofie Persson, Bertil Olofsson foto sid. 4; Vladimir A. Sagerlund, illustrationen sid. 10 och kartan sid 15. Anna Karin Hermodsson, Örjan Romefors, Lars-Olof Welander och Cecilia Nilsson rådgivning och textbearbetning.
Tryck: Alfa Print AB, Sundbyberg 2005. ISBN 91-88366-70-7

C. Pothem

E. J. L. Dahlbergh

Ulla Lindeström

A: Joh: Aurnäus

Carl Linné

Emil Hedelund

Peer Månson.

B: v: Platen

Christina

J. W. Piper

Sophie Madeline

Selma Lagerlöf.

Carl Linné

Kostrum

Hans Jonas

C. H. Belman

Lemi — nacka som vätte ägande

Sven Hedin

L. Nobel

N. Boruth.

Louise Ulrique

RIKSARKIVET I MARIEBERG

RIKSARKIVET I ARNINGE

KRIGSARKIVET PÅ GÄRDET

MKC I FRÄNSTA

SVENSK MUSEITJÄNST I TUMBA

SVAR I RAMSELE